

УДК 339.972

DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-70>

Осика С.Г.

кандидат юридичних наук

Державний торговельно-економічний університет

Куликов К.Б.

аспірант

Державний торговельно-економічний університет

Osyka Serheiy

Candidate of Juridical Sciences

State University of Trade and Economics

Kulykov Kirill

Postgraduate Student

State University of Trade and Economics

ПЕРЕХРЕСНЕ ВЗАЄМНЕ ВОЛОДІННЯ ЯК ОСНОВА СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕЛИКОЇ ТРІЙКИ

INTERLOCKING MUTUAL OWNERSHIP AS THE FOUNDATION FOR THE BIG THREE'S JOINT ACTIVITIES

У статті досліджується сутність перехресного взаємне володіння у спільній діяльності Великої Трійки (BlackRock, Vanguard та State Street) як ключовий механізм формування квазікорпоративної моделі глобального інвестиційного управління. Показано, що взаємна участь цих інституцій в капіталі одна одної, а також їх провідна роль у структурі власності глобальних банків, корпорацій і колективних інвестиційних фондів, забезпечують де-факто координацію стратегічних рішень у найважливіших секторах світової економіки. Описано основні складові перехресного взаємного володіння Великої трійки, що формують основи для її спільної діяльності. Запропоновано авторське визначення сутнісних характеристик перехресного взаємного володіння Великої Трійки, обґрунтовано його наслідки для функціонування світової економіки.

Ключові слова: перехресне взаємне володіння, Велика Трійка, квазі-корпорація, управління активами, інвестиційні банки, інвестиційні фонди, взаємні фонди, дочірні компанії, світова економіка.

The article investigates cross-mutual ownership as a critical structural and institutional feature of the joint operation of the world's leading investment management firms – BlackRock, Vanguard, and State Street, collectively known as the Big Three. These firms, managing assets that exceed the GDP of most developed economies, have fundamentally transformed the global financial landscape. Their business model, centered on fiduciary intermediation and index portfolio construction, has allowed them to obtain significant stakes in thousands of corporations worldwide, including those operating in strategically important and interrelated sectors such as finance, technology, energy, and healthcare. Unlike classical active investors, the Big Three act as passive managers who accumulate economic influence not through direct control but via large-scale cross-shareholding structures and coordinated proxy voting practices. The paper outlines how cross-mutual ownership enables systemic coordination without legal consolidation, forming a quasi-corporate governance model with high institutional resilience. It is argued that the interplay between passive investment instruments, interlocking ownership, and common shareholder structures provides the foundation for the synchronized decision-making observed across these firms' portfolios. Drawing upon international and Ukrainian academic literature, the study applies an interdisciplinary methodology integrating institutional economics, global finance theory, and political economy. The analysis reveals that such ownership architecture facilitates strategic alignment among firms across borders and sectors, mitigates market volatility, reduces transaction costs, and supports a stable investment climate under conditions of global economic uncertainty. The study concludes that the Big Three function as the most influential investment conglomerate of the 21st century, possessing the ability to shape capital allocation at the planetary scale while formally remaining independent entities. These findings call for further research on the implications of their collective presence for financial regulation, corporate competition, and the sovereignty of national economic policymaking.

Keywords: cross-ownership, Big Three, quasi-corporation, asset management, investment banks, investment funds, mutual funds, subsidiaries, global economy.

Постановка проблеми. У другій чверті XXI ст. світова економіка зазнає трансформаційних змін, які пов'язані не лише з технологічними проривами чи регіональними кризами, а й зі зміною самої логіки функціонування глобального фінансового капіталу. Одним із наслідком еволюції фінансових ринків в цих умовах є поширення перехресного взаємного володіння, з метою підвищення ефективності капіталорозміщення, зниження інвестиційних ризиків і глобалізації власницьких структур. У сучасній економіці ці процеси найбільш яскраво знаходять відображення у сфері інституційного інвестування, де глобальні компанії з управління активами утримують пакети акцій у компаніях, що функціонують у споріднених галузях. Серед таких компаній домінує становище посідає Велика Трійка, а саме BlackRock, Vanguard та State Street, які управляють сукупними активами, що перевищують ВВП більшості розвинутих країн світу. Слід зазначити, що ці компанії функціонують не як активні учасники ринку в класичному розумінні, а як фідучіарні посередники, що діють від імені індивідуальних та інституційних інвесторів – домогосподарств, пенсійних систем, страхових фондів тощо. Їх бізнес-модель полягає у побудові індексних портфелів, що охоплюють значну частину капіталізації фондових ринків. У цьому сенсі перехресне володіння не є індикатором контролю чи впливу, а радше є основою їх спільної діяльності з метою зниження транзакційних витрат та забезпечення ринкової стабільності, а також є інституційною формою організації фінансового капіталу, що забезпечує ефективний розподіл ресурсів на глобальному рівні.

У контексті вище зазначено розуміння сутності перехресного взаємного володіння набуває ключового значення, оскільки саме ці процеси окреслюють змістовне наповнене спільної діяльності ГКІМ, зокрема BlackRock, Vanguard і State Street, які діють по факту у квазі-корпоративний, скоординований, узгоджений спосіб у всіх привабливих для них сферах світової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль ГКІМ в сучасній світовій економіці є предметом зростаючої уваги з боку наукової спільноти, оскільки саме ці структури все частіше виступають ключовими акторами у глобальному розподілі фінансових ресурсів, формуванні корпоративної політики та визначенні векторів економічного розвитку на різних рівнях світового господарства. Відповідно із кінця XX століття теоретичні й прикладні аспекти міжнародних інвестиційних процесів та механізмів управління ними розглядаються як невід'ємна складова аналізу структурної трансформації світової економіки. Серед українських науковців, що досліджували ці питання, варто виокремити Г. Дугінець, І. Івасіва, К. Ніжейка [1], О. Підхомного І. Приймак, та О. Пономаренко [2], В. Панасюк та О. Птащенко [3], С. Циганова та інших [4], чії роботи висвітлюють різноманітні аспекти формування інвестиційної політики міжнародних компаній, особливостей управління капіталом в різних умовах їх функціонування, участі у глобальних фінансових потоках та регіонального інвестування тощо.

У міжнародному науковому середовищі вивчення феномену ГКІМ, їхнього впливу на глобальні ринки та механізмів формування інституційної влади в умовах фінансової концентрації ведеться більш активно. Так

значну увагу приділено питанням визначення структури власності, системи корпоративного контролю та ролі пасивного інвестування як засобу акумуляції економічного впливу, а також визначення специфіки функціонування та розвитку Великої трійки. Вагомий науковий внесок у дослідження цих процесів зробили такі зарубіжні дослідники, як B. Dils R. Dowers та L. Gray, [5], M. Massimo, D. Schumacher та Y. Wang [6], V. Dustin [7], L. Bechuk та S. Hirst [8], A. Metrick та A. Yasuda [9], Czyżewski [10] та інші, які розкрили нові підходи до аналізу компаній інвестиційного менеджменту як системно важливих суб'єктів глобальної економіки. Отже отримані опрацювання складають теоретичну та методологічну основу для проведення даного дослідження.

Формулювання завдання дослідження. Попри наявну кількість напрацювань, присвячених обраному науковому напрямку, слід зауважити, що більш ґрунтовного дослідження потребує визначення сутності перехресного взаємного володіння як основи спільної діяльності Великої трійки. Це дозволить підтвердити авторську гіпотезу, що BlackRock, Vanguard і State Street є найбільшою у світі спільною групою компаній інвестиційного менеджменту, що діє у квазі-корпоративний, скоординований, узгоджений спосіб у всіх привабливих для неї сферах світової економіки. Таким чином **метою статті** є дослідження економіко-інституційної сутності перехресного взаємного володіння як ключового механізму координації спільної діяльності компаній Великої Трійки (BlackRock, Vanguard, State Street).

Дослідження спирається на міждисциплінарні підходи, що поєднують інституційний аналіз, політичну економію, теорії фінансової глобалізації та економічної безпеки. Її результати будуть корисними для науковців, експертів у сфері інвестицій та фінансів, регуляторів, а також усіх, хто прагне зрозуміти нову логіку функціонування глобального економічного порядку, де все помітніше домінують не держави, а глобальні компанії з управління активами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поширення сфери управління активів в світовій економіці значною мірою пов'язане з розвитком фінансових ринків, змінами в демографічній структурі населення та еволюцією інвестиційних інструментів. У XX столітті відбулося значне зростання ринків капіталу, що призвело до збільшення обсягів інвестицій. З'явилися нові фінансові інструменти, такі як акції, облігації та їхні похідні, що розширило можливості для інвесторів. Паралельно з цим, демографічні зміни, зокрема старіння населення в багатьох країнах, зумовили зростання потреби в довгострокових інвестиціях для забезпечення пенсійних виплат. Ці фактори сприяли розвитку інституційних інвесторів, таких як пенсійні фонди, страхові компанії та взаємні фонди, які почали відігравати все більшу роль на фінансових ринках. Вони акумулювали значні кошти та потребували професійного управління активами для досягнення своїх інвестиційних цілей. З розвитком цієї сфери посилися процеси спільного/взаємного володіння в корпоративному управлінні. Це формує механізми стратегічної синхронізації, що можуть бути позитивними в умовах волатильних або кризових ринків, а також підвищує транснаціональну взаємозалежність, що може слугувати буфером проти надмірного протекціонізму

або деструктивної конкуренції в умовах трансформаційних змін ХХІ ст.

Зазначимо, що економічна наука визначає перехресне взаємне володіння як форму структурної взаємопов'язаності між економічними суб'єктами, за якої дві або більше компаній (чи інституційних інвесторів) володіють частками одна в одній, або мають спільні володіння в третіх суб'єктах. У сучасній економіці цей феномен найбільш яскраво проявляється у сфері інституційного інвестування, де глобальні компанії інвестиційного менеджменту (далі ГКІМ) утримують пакети акцій у провідних компаніях, що функціонують у споріднених галузях. Цей механізм уможливорює стратегічне узгодження між компаніями в технологічній, енергетичній, фінансовій, оборонній та інших критично важливих галузях, потенційно зменшуючи ринкову конкуренцію, впливаючи на структуру ціноутворення та формуючи загальногалузеві інвестиційні пріоритети. Так BlackRock разом із State Street та Vanguard мають в управлінні активи світових корпорацій в різних сферах світової економіки, наприклад банківській (табл. 1).

Саме спільна домінуюча інвестиційна участь ВТ в провідних інвестиційних банках США, зокрема Bank of America, JPMorgan Chase, Citigroup, Wells Fargo, Goldman Sachs та Morgan Stanley є, на нашу думку, індикатором спільної діяльності ВТ в цій сфері на засадах перехресного взаємного володіння. Зазначимо, що за підсумками 2024 роки ВТ контролює майже 20 % інвестиційної участі в банках США з активами понад 250 млрд доларів (більш детально [11]), а з урахуванням впливу через Berkshire Hathaway, Dodge & Cox, JP Morgan AM, Morgan Stanley та UBS цей відсоток є ще вищим що надає їм можливість координувати корпоративне управління та впливати на фінансову політику країни. Причому у банках з активами 50–250 млрд доларів частка ВТ становить 25,12%, у банках з активами 10–50 млрд 25,4%, а у банках менше 10 млрд – 15,86% (розраховано авторами за даними відкритих джерел). Таким чином, ВТ є найбільшим інституційним інвестором у всіх сегментах банківської системи США, і це надає можливість впливати на фінансову політику найбільшої банківської країни світу. Також участь ВТ у капіталі банків США демонструє, як сучасні фінансові структури можуть впливати на глобальні економічні процеси, не володіючи компаніями безпосередньо.

Насамперед йдеться про фінансову, продовольчу, хайтек індустрії, енергетичну, фармацевтичну і медичну, транспортну, туристичну глобальні галузі, а також про цифрові мас-медіа [12; 13; 14].

Але в контексті мети дослідження викликає інтерес перша трійка інституційних власників, що представлені в таблиці 1. Так Vanguard Group, Inc., яка відома своєю унікальною структурою власності та філософією низьковитратного інвестування, стала піонером пасивного індексного інвестування. Так в 1976 році був створений перший у світі індексний взаємний фонд Vanguard 500 Index Trust, що відстежував S&P 500. Станом на сьогодні Vanguard Group є другою глобальною компанією інвестиційного менеджменту у світі після BlackRock: під її управлінням перебуває близько \$8,6 трильйона (на кінець 2024 року) [16]. На відміну від більшості конкурентів, Vanguard не є публічною корпорацією і не має зовнішніх акціонерів. Натомість вона належить самим фондам Vanguard, якими володіють клієнти. Іншими словами, інвестори Vanguard через належні їм паї у взаємних фондах фактично є співвласниками всієї компанії [17].

State Street Corporation має майже 2 тис. інституційних власників та акціонерів. Причому до найбільших акціонерів належать Vanguard Group Inc, BlackRock, Inc., State Street Corp, VTSMX – Vanguard Total Stock Market Index Fund Investor Shares, VFINX – Vanguard 500 Index Fund Investor Shares, Invesco Ltd., Dodge & Cox, Harris Associates L P, Geode Capital Management, Llc та Fmr Llc. Структура інституційної власності State Street Corporation показує поточні позиції в компанії за інституціями та фондами, а також останні зміни в розмірі позицій.

Що стосується BlackRock, то компанія є найбільшим у світі постачальником біржових індексних фондів (ETF) під брендом iShares. ETF – це інвестиційні фонди, що торгуються на фондових біржах, подібно до окремих акцій. Вони пропонують інвесторам диверсифікований доступ до різних класів активів та інвестиційних стратегій з низькими комісіями. Станом на початок 2025 року, iShares ETFs мають активи під управлінням понад 4 трильйони доларів США [18]. На думку авторів успіх iShares ETFs є ключовим фактором зростання BlackRock, і це зробило інвестування доступнішим та ефективнішим для широкого кола інвесторів. Оскільки iShares постійно збільшує кіль-

Таблиця 1

Найбільші інституційні власники BlackRock

№	Власник	Акції	Дата звітності	%	Вартість, дол
1	Vanguard Group Inc	13.31M	Sep 30, 2024	8.59	13,491,188,763
2	Blackrock Inc.	9.63M	Sep 30, 2024	6.22	9,762,101,278
3	State Street Corporation	5.98M	Sep 30, 2024	3.86	6,065,857,266
4	Bank of America Corporation	5.26M	Sep 30, 2024	3.40	5,330,548,910
5	Temasek Holdings (Private) Limited	5.09M	Sep 30, 2024	3.29	5,162,851,343
6	Capital Research Global Investors	4.7M	Sep 30, 2024	3.04	4,767,019,477
7	Morgan Stanley	4.61M	Sep 30, 2024	2.98	4,671,120,755
8	Capital World Investors	4M	Sep 30, 2024	2.59	4,058,730,600
9	Charles Schwab Investment Management, Inc.	3.75M	Sep 30, 2024	2.42	3,802,114,993
10	Geode Capital Management, LLC	2.82M	Sep 30, 2024	1.82	2,855,304,933

Джерело: складено авторами за [15]

кість доступних для покупки біржових фондів. Так інвесторам, які співпрацюють з компанією, доступні наступні види ETFs: основні фонди (глобальний фондовий ринок, розвинені та розвиваються ринки, пасивне відстеження індексів); ETF з мегатрендом (так звані тематичні інвестиції: кібербезпека, III, інфраструктура, біотехнології, EVs, AgTech та ін.); ETF з фіксованим доходом (державні облігації, корпоративні облігації, папери ринків, що розвиваються); цільові (Factors) ETF; стійкі ETF (поновлювані ресурси, зелена енергетика, ESG); ETF на нерухомість; товарні фонди (переважно дорогоцінні метали); дивідендні ETF. Такий значний вибір варіантів, що охоплюють різні ринки, сектори та галузі, дозволяє формувати портфелі, що відповідають практично будь-яким інвестиційним стратегіям та посилювати спільне володіння з іншими фондами ВТ. Слід зазначити, що ВТ це найбільший у світі промоутер глобального ETF ринку, оскільки є основним власником п'яти найбільших на цьому ринку компаній інвестиційного менеджменту за напрямом ETF. Так 2024 році (як і попередні роки) в п'ятірку входять:

- 1) Black Rock через свою дочірню ТНК iShares – 3,923 тріліони \$;
- 2) Vanguard через свої найбільші mutual funds – 2,893 тріліони \$;
- 3) State Street через свою дочірню компанію State Street Global Advisors, що є довіреним управляючим (trustee) «родини SPDR» ЕТ фондів -1,422 тріліонів \$;
- 4) INVECO (ключовим власником якої є ВТ) – 655 млрд \$;
- 5) Charles Schwab Corp. (ключовим власником якої є ВТ) – 349,6 млрд \$.

Тобто, ВТ прямо і опосередковано у 2024 році мала 9% глобального ринку ETF (див. детальніше [19]).

Серед інших ознак (елементів) спільної діяльності ВТ слід відзначити також:

- а) Глобальні операційні мережі дочірніх компаній і представництв, ВТ, що діють по всіх континентах світу, а географічні регіони діяльності цих мереж фактично співпадають;
- в) Спільні скоординовані (що видно по часу і синхронності і змісту) рішення по кардинальній зміні політики і дій ВТ у глобальних стратегічних напрямках

інвестиційної діяльності під егідою МВФ та всіх організацій групи Світового Банку (а саме кейс державно-приватної інвестиційної діяльності щодо ESG).

г) Спільне, скоординоване (квазі-корпоративне) інвестиційне управління найбільшими частинами активів (саме через перехресне оволодіння) ВТ найбільших за ринковою капіталізацією у 2024 році ТНК в ключових галузях світової економіки (табл. 2).

Слід наголосити і на кадровому вимірі корпоративної узгодженості ВТ. Зокрема, він проявляється у спільності кадрових рішень, циркуляції управлінських кадрів між провідними фінансовими установами, а також у здатності впливати на кадрову політику компаній, у капіталі яких ВТ володіє значними частками. Так Салім Рамджі, один із Топ менеджерів Black Rock який вів 2/3 всіх фінансових операцій Black Rock, у 2024 році став генеральним директором Vanguard. Іншим прикладом є переміщення керівних кадрів між ВТ та ключовими фінансовими та урядовими структурами США та Європи. BlackRock має тісні зв'язки з Федеральною резервною системою США, Міністерством фінансів США та Європейським центральним банком. Відповідно Ларрі Фінк, співзасновник і генеральний директор BlackRock, неодноразово виступав як радник урядових структур США з питань фінансової стабільності, а в період фінансової кризи 2008 року компанія була залучена до реалізації антикризових програм ФРС.

Враховуючи наведене вище стає можливим виокремити сутнісні характеристики перехресного взаємного володіння ВТ, які полягають у певних ключових рисах, що визначають спільну діяльність як особливий механізм корпоративної взаємодії (табл. 3).

Представлені в дослідженні факти взаємної участі компаній Великої трійки у власності одна одної та їх колективних (взаємних) інвестиційних та біржових індексних фондів (ETF), їхня присутність у капіталі найбільших інвестиційних банків США та транснаціональних корпорацій, а також участь у глобальних ініціативах свідчать про наявність чітко вираженої спільної діяльності. Саме перехресне взаємне володіння виступає структурною основою функціонування Великої трійки як суб'єкта світової економіки з квазі-корпоративною формою організації.

Таблиця 2

ТОП 5 інституційних власників найбільших за ринковою капіталізацією ТНК, 2024

Компанія	Сфера	Ринкова капіталізація (у млрд дол США)	Найбільший інвестор, %				
			1st	2nd	3rd	4th	5th
1	2	3	4	5	6	7	8
Apple	IT	2584	Vanguard Group, Inc. 7.65	Blackrock Inc. 6.22	Berkshire Hathaway, Inc 5.37	State Street Corporation 3.77	FMR, LLC 2.12
Microsoft	IT ¹	2255	Vanguard Group, Inc. 8.13	Blackrock Inc. 6.73	State Street Corporation 3.92	FMR, LLC 2.90	Price (T.Rowe) Associates Inc 2.56
Alphabet (Class C)	CS ²	1933	Vanguard Group, Inc. 6.64	Blackrock Inc. 5.97	Price (T.Rowe) Associates Inc 4.37	State Street Corporation 3.33	FMR, LLC 2.51

Закінчення таблиці 2

1	2	3	4	5	6	7	8
Alphabet (Class A)	CS	1927	Vanguard Group, Inc. 7.56	Blackrock Inc. 6.72	FMR, LLC 3.36	State Street Corporation 3.68	Price (T.Rowe) Associates Inc 2.37
Amazon	CD ³	1781	Vanguard Group, Inc. 6.46	Blackrock Inc. 5.44	Price (T.Rowe) Associates Inc 3.19	State Street Corporation 3.15	FMR, LLC 3.05
Facebook	CS	1076	Vanguard Group, Inc. 7.65	Blackrock Inc. 6.52	FMR, LLC 5.33	Price (T.Rowe) Associates Inc 4.25	State Street Corporation 3.87
Tesla	CD	753.772	Vanguard Group, Inc. 5.95	Blackrock Inc. 5.10	Capital World Investors 3.77	State Street Corporation 3.01	Baillie Gifford and Company 1.60
Berkshire Hathaway	F ⁴	633.092	Vanguard Group, Inc. 10.16	Blackrock Inc. 8.13	State Street Corporation 5.92	Bill & Melinda Gates Foundation Trust 3.30	Geode Capital Management, LLC 2.21

Примітка:

¹ Information Technology;² Communication Services;³ Consumer Discretionary;⁴ Financials

Джерело: складено авторами за відкритими даними аналітичних агентств

Таблиця 3

**Базові характеристики перехресного взаємного володіння
як основи спільної діяльності Великої Трійки**

№	Ключова риса	Характеристика
1	Взаємна участь у капіталі одна одної	кожна з компаній володіє частками в іншій, що створює структурну взаємозалежність і посилює стабільність спільного контролю. Це дозволяє зберігати зовнішню автономність при фактичній інтеграції інтересів
2	Де-факто координація спільних рішень	хоча формально компанії залишаються незалежними, взаємне володіння дозволяє здійснювати узгоджене голосування на загальних зборах акціонерів, підтримку спільних управлінських стратегій і кадрових рішень у підконтрольних структурах
3	Квазі-корпоративна форма	хоча ВТ не є юридичною об'єднаною структурою, її дії мають ознаки корпоративного узгодження: спільна присутність у наглядових радах, уніфікована ESG-політика, синхронізація інвестиційних підходів
4	Інституційна стійкість	перехресне взаємне володіння створює замкнене фінансове середовище, де зростання однієї компанії автоматично посилює позиції інших двох, що робить цю структуру майже недоступною для зовнішнього впливу

Джерело: складено авторами

Висновки. Виходячи з проведеного аналізу особливостей функціонування, взаємодії та розвитку Великої трійки, доцільно виокремити такі характерні риси їхньої спільної присутності у світовій економіці: перехресне взаємне володіння значними частками активів усіма трьома суб'єктами Великої трійки, що свідчить про наявність ознак квазі-корпоративності *de jure*; спільна участь у капіталі інвестиційних банків США; спільна присутність у капіталі найбільших транснаціональних корпорацій; провідні позиції на глобальному

ринку колективних (взаємних) інвестиційних фондів та біржових індексних фондів (ETF), реалізовані як напряму, так і через дочірні структури. Таким чином BlackRock, Vanguard і State Street є найбільшою у світі спільною групою компаній інвестиційного менеджменту, що діє у квазі-корпоративний, скоординований, узгоджений спосіб у всіх привабливих для неї сферах світової економіки. У цьому контексті подальші дослідження авторів будуть присвячені галузевому аналізу лідерства ВТ у світові економіці.

Список використаних джерел:

1. Дугінець Г., Івасів І., Ніжсейко К. Дослідження ролі великої трійки в управлінні капіталом багатонаціональних підприємств. *Економіка та суспільство*, 2025, Вип. (73). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-34>
2. Підхонний, О., Приймак, І., & Пономаренко, О. Формування парадигми управління ризиками у сфері криптострахування. *Економіка та суспільство*, 2021. Вип. (34). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-50>
3. Панасюк, В., & Птащенко, О. В. Управління інвестиційною діяльністю: регіональний та міжнародний аспект. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, 2023, Вип. (2), С. 121–129. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2023.2.13>

4. Циганов, С., Сініцин, О., Примостка, Л., Циганова, Н., & Краснова, І. Формування структури капіталу багатонаціональних корпорацій: новий підхід. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, 2025. Вип. 1(60), С. 158–170. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.60.2025.4690>
5. Dilts, B., Dowers, R., & Gray, L., BlackRock, Inc.: Is ESG investment a defensible strategy?. In *Sage Business Cases*. SAGE Publications, Ltd., 2024. DOI: <https://doi.org/10.4135/9781071931684>
6. Massa, Massimo, David Schumacher, and Yan Wang. "Who is afraid of BlackRock?." *The Review of Financial Studies*, 2021, № 34.4: pp. 1987–2044. DOI: <https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa081>
7. Dustin Voss, Sectors versus borders: interest group cleavages and struggles over corporate governance in the age of asset management, *Socio-Economic Review*, 2024. Vol. 22, Is. 3, pp. 1071–1094. DOI: <https://doi.org/10.1093/ser/mwad072>
8. Bebchuk, L., & Hirst, S. The power of the Big Three and why it matters. *BUL Rev.* 2022. URL: http://www.law.harvard.edu/faculty/bebchuk/The_Power_of_the_Big_Three_and_Why_It_Matters.pdf
9. Metrick, A., & Yasuda, A. The economics of private equity funds. *The Review of Financial Studies*, 2010. № 23(6), pp. 2303–2341.
10. Czyżewski, M. A Critical Analysis of Corporate Governance: The Case of BlackRock. *New Trends in Business Management* 2024, С. 77–90. DOI: <https://doi.org/10.15611/2024.30.7.06>
11. Black Rock and Vanguard own huge amounts of bank shares – but only one agrees with FDIC policy on undue influence. URL: <https://fortune.com/2025/01/15/blackrock-and-vanguard-own-huge-amounts-of-bank-shares-but-only-one-agrees-with-fdic-policy-on-undue-influence/> (дата звернення: 15.04.2025).
12. BlackRock And Vanguard Are Owning The World- Is There An Urgent Need To Stop Them? URL: <https://www.inventiva.co.in/trends/blackrock-and-vanguard-are-owning-the-world-is-there-an-urgent-need-to-stop-them/> (дата звернення: 05.04.2025).
13. Про «владу» ВТ в світовій енергетичній галузі. URL: <https://newrepublic.com/article/165623/blackrock-vanguard-ubs-climate> (дата звернення: 05.04.2025).
14. Fichtner, J., Heemskerk, E. M., & Garcia-Bernardo, J. Hidden power of the Big Three? Passive index funds, re-concentration of corporate ownership, and new financial risk. *Business and politics*, 2017. № 19(2), pp. 298–326.
15. BlackRock, Inc. (BLK). URL: <https://finance.yahoo.com/quote/BLK/holders/?guccounter=1> (дата звернення: 01.04.2025).
16. Behind the \$19 trillion curtain: The power of BlackRock and Vanguard. URL: <https://upstox.com/news/upstox-originals/investing/behind-the-19-trillion-curtain-the-power-of-black-rock-and-vanguard/article-155420/> (дата звернення: 15.04.2025).
17. Vanguard (2025) Vanguard is different from other asset management firms. We're different by design-from our structure to our strategy. URL: <https://corporate.vanguard.com/content/corporatesite/us/en/corp/who-we-are/sets-us-apart/index.html> (дата звернення: 01.04.2025).
18. BlackRock Expands iShares Build ETF Toolkit with Industry's First S&P 500 3%-Capped Weighted ETF. URL: <https://www.businesswire.com/news/home/20250416384950/en/BlackRock-Expands-iShares-Build-ETF-Toolkit-with-Industrys-First-SP-500-3-Capped-Weighted-ETF> (дата звернення: 31.03.2025).
19. Top 25 Mutual Funds. URL: <https://www.marketwatch.com/tools/top-25-mutual-funds> (дата звернення: 01.04.2025).

References:

1. Duginets, G., Ivasiv, I., & Nizheiko, K. (2025). Doslidzhennya roli velykoyi triyky v upravlinni kapitalom bahatonatsional'nykh pidpryyemstv. [Study of big three's role in capital management of multinational enterprises]. *Economy and Society*, vol. (73). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-34>
2. Pidkhomnyi, O., Pryimak, I., & Ponomarenko, O. (2021). Formuvannya paradyhmy upravlinnya ryzykamy u sferi kryp-tostrakhuvannya. [Formation of a risk management paradigm in the field of cryptoinsurance]. *Economy and Society*, vol. (34). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-50>
3. Panasyuk, V. M., & Ptashchenko, O. V. (2023). Upravlinnya investytsiynoyu diyal'nistyu: rehional'nyy ta mizhnarod-nyy aspekt [Investment management: regional and international aspects.] *Journal of Strategic Economic Research*, vol. (2), pp. 121–129. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2023.2.13>
4. Tsyganov, S., Sinitsyn, O., Prymostka, L., Tsyganova, N., & Krasnova, I. (2025). Formuvannya ctruktury kapitalu bahatonatsional'nykh korporatsiy: novyy pidkhid. [Formation of the capital structure of multinational corporations: a new approach]. *Financial and credit activity problems of theory and practice*, vol. 1(60), pp. 15–170. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.60.2025.4690>
5. Dilts, B., Dowers, R., & Gray, L., (2024). "BlackRock, Inc.: Is ESG investment a defensible strategy?". In *Sage Business Cases*. SAGE Publications, Ltd., DOI: <https://doi.org/10.4135/9781071931684>
6. Massa, Massimo, David Schumacher, and Yan Wang (2021). "Who is afraid of BlackRock?." *The Review of Financial Studies* vol. 34.4: pp. 1987–2044. DOI: <https://doi.org/10.1093/rfs/hhaa081>
7. Dustin Voss (2024) Sectors versus borders: interest group cleavages and struggles over corporate governance in the age of asset management, *Socio-Economic Review*, Vol. 22, Is. 3, pp. 1071–1094, DOI: <https://doi.org/10.1093/ser/mwad072>
8. Bebchuk, L., & Hirst, S. (2022). The power of the Big Three and why it matters. *BUL Rev.* Available at: http://www.law.harvard.edu/faculty/bebchuk/The_Power_of_the_Big_Three_and_Why_It_Matters.pdf
9. Metrick, A., & Yasuda, A. (2010). The economics of private equity funds. *The Review of Financial Studies*, vol. 23(6), pp. 2303–2341.
10. Czyżewski, M. (2024). A Critical Analysis of Corporate Governance: The Case of BlackRock. *New Trends in Business Management* 2024, pp. 77–90. DOI: <https://doi.org/10.15611/2024.30.7.06>
11. Black Rock and Vanguard own huge amounts of bank shares – but only one agrees with FDIC policy on undue influence. Available at: <https://fortune.com/2025/01/15/blackrock-and-vanguard-own-huge-amounts-of-bank-shares-but-only-one-agrees-with-fdic-policy-on-undue-influence/> (accessed April 15, 2025).
12. BlackRock And Vanguard Are Owning The World- Is There An Urgent Need To Stop Them? Available at: <https://www.inventiva.co.in/trends/blackrock-and-vanguard-are-owning-the-world-is-there-an-urgent-need-to-stop-them/> (accessed April 5, 2025).

13. About the “power” of VT in the global energy industry Available at: <https://newrepublic.com/article/165623/blackrock-vanguard-ubs-climate> (accessed April 5, 2025).
14. Fichtner, J., Heemskerk, E. M., & Garcia-Bernardo, J. (2017). Hidden power of the Big Three? Passive index funds, re-concentration of corporate ownership, and new financial risk. *Business and politics*, vol. 19(2), pp. 298–326.
15. BlackRock, Inc. (BLK). Available at: <https://finance.yahoo.com/quote/BLK/holders/?guccounter=1> (accessed April 1, 2025).
16. Behind the \$19 trillion curtain: The power of BlackRock and Vanguard. URL: <https://upstox.com/news/upstox-originals/investing/behind-the-19-trillion-curtain-the-power-of-black-rock-and-vanguard/article-155420/> (accessed April 15, 2025).
17. Vanguard (2025) Vanguard is different from other asset management firms. We’re different by design-from our structure to our strategy. Available at: <https://corporate.vanguard.com/content/corporatesite/us/en/corp/who-we-are/sets-us-apart/index.html> (accessed April 1, 2025).
18. BlackRock Expands iShares Build ETF Toolkit with Industry’s First S&P 500 3%-Capped Weighted ETF. Available at: <https://www.businesswire.com/news/home/20250416384950/en/BlackRock-Expands-iShares-Build-ETF-Toolkit-with-Industries-First-SP-500-3-Capped-Weighted-ETF> (accessed March 31, 2025).
19. Top 25 Mutual Funds. Available at: <https://www.marketwatch.com/tools/top-25-mutual-funds> (accessed April 1, 2025).